ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα) της 25ης Φεβρουαρίου 1999 *

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-164/97 και C-165/97,

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, εκπροσωπούμενο από τους Johann Schoo, προϊστάμενο τμήματος στη Νομική Υπηρεσία, και João Sant'Anna, μέλος της ίδιας υπηρεσίας, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο τη Γενική Γραμματεία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Kirchberg,

προσφεύγον,

κατά

Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, εκπροσωπουμένου από τον John Carbery, νομικό σύμβουλο, και την Thérèse Blanchet, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Alessandro Morbilli, γενικό διευθυντή της διευθύνσεως νομικών υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, 100, boulevard Konrad Adenauer,

καθού,

υποστηριζομένου από την

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους Xavier Lewis και Pieter van Nuffel, μέλη της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, μέλος της ίδιας υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

παρεμβαίνουσα,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση, αφενός, του κανονισμού (ΕΚ) 307/97 του Συμβουλίου, της 17ης Φεβρουαρίου 1997, για τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 3528/86 για την προστασία των δασών στην Κοινότητα από την ατμοσφαιρική ρύπανση (ΕΕ L 51, σ. 9), και, αφετέρου, του κανονισμού (ΕΚ) 308/97 του Συμβουλίου, της 17ης Φεβρουαρίου 1997, για τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 2158/92 για την πυροπροστασία των κοινοτικών δασών (ΕΕ L 51, σ. 11),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J.-P. Puissochet (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, J. C. Moitinho de Almeida, C. Gulmann, L. Sevón και M. Wathelet, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: F. G. Jacobs
γραμματέας: H. A. Rühl, κύριος υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις αγορεύσεις των διαδίκων κατά τη συνεδρίαση της 29ης Οκτωβρίου 1998,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 17ης Δεκεμβρίου 1998,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με δικόγραφα που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 30 Απριλίου 1997, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ζήτησε, δυνάμει του άρθρου 173 της Συνθήκης ΕΚ, την ακύρωση, αφενός, του κανονισμού (ΕΚ) 307/97 του Συμβουλίου, της

17ης Φεβρουαρίου 1997, για τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 3528/86 για την προστασία των δασών στην Κοινότητα από την ατμοσφαιρική ρύπανση (ΕΕ L 51, σ. 9), και, αφετέρου, του κανονισμού (ΕΚ) 308/97 του Συμβουλίου, της 17ης Φεβρουαρίου 1997, για τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 2158/92 για την πυροπροστασία των κοινοτικών δασών (ΕΕ L 51, σ. 11).

2 Με διάταξη του Προέδρου του Δικαστηρίου της 18ης Ιουνίου 1997, οι δύο αυτές υποθέσεις ενώθηκαν προς διευκόλυνση της γραπτής και προφορικής διαδικασίας και έκδοση κοινής αποφάσεως.

3 Οι κανονισμοί 307/97 και 308/97, οι οποίοι έχουν ως αντικείμενο την παράταση επί νέα πενταετή περίοδο της διάρκειας των κοινοτικών δράσεων για την αύξηση της προστασίας των δασών, αντιστοίχως, από την ατμοσφαιρική ρύπανση και τις πυρκαγιές, εκδόθηκαν με βάση το άρθρο 43 της Συνθήκης ΕΚ.

4 Όσον αφορά την προστασία από την ατμοσφαιρική ρύπανση, η δράση καθορίστηκε αρχικώς για πέντε χρόνια με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 3528/86 του Συμβουλίου, της 17ης Νοεμβρίου 1986 (ΕΕ L 326, σ. 2), «με σκοπό την αύξηση της προστασίας των δασών στην Κοινότητα και τη συμβολή με τον τρόπο αυτό ιδίως στη διασφάλιση του παραγωγικού δυναμικού της γεωργίας» και για να βοηθηθούν «τα κράτη μέλη:

— να καταρτίζουν, βάσει κοινής μεθοδολογίας, περιοδική απογραφή των ζημιών που προκαλούνται στα δάση, ιδίως από την ατμοσφαιρική ρύπανση,

— να δημιουργήσουν ή να συμπληρώσουν, κατά τρόπο συντονισμένο και εναρμονισμένο, το δίκτυο παρατηρητηρίων που είναι απαραίτητο για την εκπόνηση της απογραφής αυτής».

Ο κανονισμός αυτός εκδόθηκε με βάση τα άρθρα 43 και 235 της Συνθήκης ΕΚ.

5 Ο κανονισμός 3528/86 τροποποιήθηκε στη συνέχεια από τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2157/92 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1992 (ΕΕ L 217, σ. 1), ο οποίος παρέτεινε κατά πέντε έτη την προβλεπόμενη διάρκεια της κοινοτικής δράσεως και έδωσε στον σκοπό της δράσεως αυτής τον εξής νέο ορισμό:

«Η δράση αποσκοπεί στο να βοηθήσει τα κράτη μέλη:

— να προβαίνουν, με βάση μια κοινή μεθοδολογία, σε περιοδική απογραφή των ζημιών που προκαλούνται στα δάση, ιδίως από την ατμοσφαιρική ρύπανση,

— να δημιουργήσουν ή να συμπληρώσουν, κατά τρόπο συντονισμένο και εναρμονισμένο, το δίκτυο των μόνιμων παρατηρητηρίων που είναι αναγκαίο για την απογραφή αυτή,

— να ασκούν εντατική και συνεχή επίβλεψη των δασικών οικοσυστημάτων,

— να δημιουργήσουν ή να συμπληρώσουν, κατά τρόπο συντονισμένο και εναρμονισμένο, δίκτυο μονίμων παρατηρητηρίων που είναι αναγκαίο για αυτή την εντατική και συνεχή επίβλεψη.»

Ο κανονισμός αυτός εκδόθηκε με βάση τα άρθρα 43 και 130 Σ της Συνθήκης ΕΚ.

6 Όσον αφορά την προστασία από τις πυρκαγιές, η δράση καθορίστηκε αρχικώς για πέντε χρόνια από τον κανονισμό (ΕΟΚ) 3529/86 του Συμβουλίου, της 17ης Νοεμβρίου 1986, σχετικά με την προστασία των δασών στην Κοινότητα από τις πυρκαγιές (ΕΕ L 326, σ. 5), «με σκοπό την αύξηση της προστασίας των δασών στην Κοινότητα και τη συμβολή με τον τρόπο αυτό ιδίως στη διασφάλιση του παραγωγικού δυναμικού της γεωργίας». «Η δράση αφορά τα κατωτέρω προληπτικά μέτρα:

α) την ενθάρρυνση δασοκομικών εργασιών ικανών να μειώσουν τους κινδύνους πυρκαγιάς των δασών·

β) την ενθάρρυνση της απόκτησης εξοπλισμού αποψίλωσης, εφόσον αποδεικνύεται απαραίτητος·

γ) τη δημιουργία δασικών οδών, αντιπυρικών ζωνών και σταθμών ανεφοδιασμού ύδατος·

δ) την εγκατάσταση μόνιμου ή κινητού εξοπλισμού επιτήρησης·

ε) την οργάνωση εκστρατειών πληροφόρησης·

στ) την παροχή βοήθειας για τη λειτουργία διεπιστημονικών κέντρων συλλογής στοιχείων καθώς και για την πραγματοποίηση αναλυτικών μελετών επί των συλλεγομένων στοιχείων.

Αυτά τα μέτρα συμπληρώνονται από τα ακόλουθα:

— ενθάρρυνση της εκπαίδευσης εξαιρετικά ειδικευμένου προσωπικού,

— ενθάρρυνση της εναρμόνισης των τεχνικών συστημάτων και του εξοπλισμού,

— συντονισμό των ερευνών που απαιτούνται για την πραγματοποίηση των μέτρων που αναφέρονται στην πρώτη και δεύτερη περίπτωση.»

Ο κανονισμός αυτός εκδόθηκε με βάση τα άρθρα 43 και 235 της Συνθήκης.

7 Νέα κοινοτική δράση προστασίας των δασών από τις πυρκαγιές καθιερώθηκε για πέντε χρόνια από την 1η Ιανουαρίου 1992 με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2158/92

του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1992 (ΕΕ L 217, σ. 3). «Στόχος της δράσης είναι:

— η μείωση του αριθμού των πυρκαγιών,

— η μείωση της επιφανείας των εκτάσεων που καίγονται»,

η δε δράση περιλαμβάνει «τα ακόλουθα μέτρα:

α) τον εντοπισμό των αιτίων στα οποία οφείλονται οι πυρκαγιές δασών και τον προσδιορισμό των μέσων για την καταπολέμησή τους, και ιδίως:

— μελέτες όσον αφορά τον εντοπισμό των αιτίων στα οποία οφείλονται οι πυρκαγιές και την προέλευσή τους,

— μελέτες όσον αφορά προτάσεις για δράσεις που αποσκοπούν στην εξάλειψη των αιτίων και της προέλευσής τους,

— εκστρατείες πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης·

β) τη δημιουργία ή τη βελτίωση των συστημάτων πρόληψης, και ιδίως τη δημιουργία υποδομής προστασίας, όπως δασικές οδοί, μονοπάτια, σημεία ύδρευσης, ζώνες πυρασφαλείας, εκθαμνωμένες ζώνες και αυλάκια, την καθιέρωση ενεργειών συντήρησης των ζωνών πυρασφαλείας, των εκθαμνωμένων ζωνών και των αυλακιών, καθώς και ενεργειών προληπτικής δασοκομίας, που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο μιας συνολικής στρατηγικής πυροπροστασίας των δασών·

γ) τη δημιουργία ή βελτίωση συστημάτων επιτήρησης των δασών, περιλαμβανομένης της αποτρεπτικής επιτήρησης, και ιδίως την εγκατάσταση μόνιμων ή κινητών δομών επιτήρησης και την απόκτηση υλικού επικοινωνίας·

δ) τα συναφή μέτρα και ιδίως:

— την εκπαίδευση εξειδικευμένου προσωπικού,

— την εκπόνηση αναλυτικών μελετών καθώς και την πραγματοποίηση δοκιμαστικών σχεδίων και σχεδίων επίδειξης νέων μεθόδων, τεχνικών και τεχνολογιών, που αποσκοπούν στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της δράσης.»

Ο κανονισμός αυτός εκδόθηκε με βάση τα άρθρα 43 και 130 Σ της Συνθήκης.

8 Το Κοινοβούλιο διατείνεται, προς στήριξη των προσφυγών του, ότι οι τροποποιητικοί κανονισμοί 307/97 και 308/97 στηρίχθηκαν σε ακατάλληλη νομική βάση, πράγμα που είχε ως συνέπεια να θιγούν οι προνομίες του σχετικά με τη διαδικασία που ακολουθείται για να μετέχει στην κατάρτιση των νομοθετημάτων. Κατ' αυτό, οι δύο κανονισμοί έπρεπε να έχουν ως βάση το άρθρο 130 Σ της Συνθήκης και, συνεπώς, να εκδοθούν από το Συμβούλιο στο πλαίσιο της διαδικασίας συνεργασίας με το Κοινοβούλιο που προβλέπει το άρθρο 189 Γ της ίδιας Συνθήκης· αντ' αυτού, στηριχθείσες μόνο στο άρθρο 43, οι σχετικές πράξεις επέτρεψαν μόνον απλή διαβούλευση με το Κοινοβούλιο.

9 Το Κοινοβούλιο εκθέτει ότι τα προβλεπόμενα από τους κανονισμούς κοινοτικά μέτρα δασοπροστασίας συνιστούν, αν ληφθούν υπόψη τόσο ο σκοπός που επι διώκουν όσο και το περιεχόμενό τους, συγκεκριμένες δράσεις στον τομέα του περιβάλλοντος οι οποίες έχουν μόνον έμμεσες και δευτερεύουσες συνέπειες επί της κοινής γεωργικής πολιτικής. Πράγματι, ούτε τα δένδρα ούτε το δάσος παρατίθενται στον πίνακα του παραρτήματος ΙΙ της Συνθήκης ΕΚ και, επομένως, δεν αποτελούν προϊόντα που υπόκεινται στις διατάξεις των άρθρων 39 έως 46 της Συνθήκης αυτής. Τα μόνα συνοδευτικά των στόχων της κοινής γεωργικής πολιτικής μέτρα που ενδιαφέρουν το δάσος είναι τα μέτρα δασώσεως μη παραγωγικών εκτάσεων και δενδροφυτεύσεως για την προστασία των γεωργικών εκτάσεων. Τα μέτρα αυτά δεν έχουν σχέση με τους εν λόγω κανονισμούς, οι οποίοι, ουσιαστικώς, αποβλέπουν στη διατήρηση των μεγάλων οικολογικών ισορροπιών και, ως εκ τούτου, εμπίπτουν στην κοινή περιβαλλοντική πολιτική.

10 Το Συμβούλιο δέχεται ότι η ξυλεία και το δάσος δεν είναι γεωργικά προϊόντα υπό την έννοια της Συνθήκης, αλλά στηρίζει την επιχειρηματολογία του στην αντίληψη ότι η γεωργική πολιτική δεν είναι μόνον πολιτική προϊόντων, αλλά και πολιτική διαρθρώσεων. Ως εκ τούτου, υποστηρίζει ότι στο πλαίσιο του καθεστώτος ενισχύσεων για τη δάσωση των γεωργικών εκτάσεων, το οποίο ισχύει από το 1992 έχοντας ως βάση τα άρθρα 42 και 43 της Συνθήκης, έχει καθιερωθεί δασική στρατηγική έχουσα σκοπό να συνδέσει όλο και στενότερα τους γεωργούς με την αξιοποίηση των δασών και να αφαιρέσει από την κοινοτική δράση για τα δάση τον κατά κύριο λόγο περιβαλλοντικό χαρακτήρα που είχε αρχικώς. Συνεπώς, το Συμβούλιο θεωρεί ότι το άρθρο 43 μπορούσε να χρησιμεύσει ως η μόνη νομική βάση των εν λόγω κανονισμών. Οι κανονισμοί αυτοί λαμβάνουν αναμφιβόλως υπόψη τις οικολογικές επιταγές αλλά, εφόσον οι επιταγές αυτές δεν είναι παρά παρακολουθηματικού χαρακτήρα, πρέπει, σύμφωνα με τη σχετική νομολογία, να επικρατήσει η σύνδεση με την κοινή πολιτική με την οποία η δράση σχετίζεται κατά κύριο λόγο· τούτο ισχύει ειδικά όταν πρόκειται για τη γεωργική πολιτική, οι σχετικοί με την οποία κανόνες δικαίου έχουν, βάσει του άρθρου 38, παράγραφος 2, της Συνθήκης ΕΚ, προτεραιότητα έναντι των γενικών κανόνων δικαίου που αφορούν την πραγματοποίηση της κοινής αγοράς.

11 Η Επιτροπή, με την παρέμβασή της υπέρ του Συμβουλίου, ισχυρίζεται ότι τα δένδρα, και κατά κατά συνέπεια τα δάση, πρέπει να θεωρηθούν ως προϊόντα

που απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΙ της Συνθήκης, για τα οποία η κοινοτική αρμοδιότητα ερείδεται στο άρθρο 43. Προς τούτο, στηρίζεται στο γεγονός ότι στην «ονοματολογία των Βρυξελλών» υπάρχει δασμολογική κλάση υπό τον τίτλο «άλλα ζωντανά φυτά και οι ρίζες τους» στην οποία περιλαμβάνονται τα δένδρα.

12 Πρέπει να υπομνησθεί ότι, στο πλαίσιο του συστήματος αρμοδιοτήτων της Κοινότητας, η επιλογή της νομικής βάσεως μιας πράξεως πρέπει, κατά πάγια νομολογία, να στηρίζεται σε δεκτικά δικαστικού ελέγχου αντικειμενικά στοιχεία. Μεταξύ των στοιχείων αυτών περιλαμβάνονται, ιδίως, ο σκοπός και το περιεχόμενο της πράξεως (βλ., παραδείγματος χάριν, τις αποφάσεις της 17ης Μαρτίου 1993, C-155/91, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1993, σ. I-939, σκέψη 7, και της 23ης Φεβρουαρίου 1999, C-42/97, Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1998, σ. I-869, σκέψη 36).

13 Από τις διατάξεις των τροποποιημένων κανονισμών προκύπτει ότι οι σκοποί των κοινών δράσεων δασοπροστασίας είναι εν μέρει γεωργικοί, καθόσον οι διατάξεις αυτές αποβλέπουν ιδίως στο να συμβάλλουν στη διαφύλαξη του παραγωγικού δυναμικού της γεωργίας, και εν μέρει κατά κυριολεξία περιβαλλοντικοί, καθόσον το πρώτο αντικείμενό τους είναι η διατήρηση και επιτήρηση των δασικών οικοσυστημάτων.

14 Σε μια τέτοια περίπτωση, για να καθοριστεί η κατάλληλη νομική βάση πρέπει να εκτιμηθεί αν τα υπό εξέταση μέτρα συνδέονται κατά κύριο λόγο με έναν τομέα δράσεως έχοντας μόνο παρακολουθηματικού χαρακτήρα συνέπειες επί άλλων πολιτικών ή αν οι δύο πτυχές είναι εξίσου ουσιώδεις. Στην πρώτη περίπτωση, η χρησιμοποίηση μιας μόνο νομικής βάσεως είναι αρκετή (αποφάσεις της 4ης Οκτωβρίου 1991, 70/88, Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1991, σ. I-4529, σκέψη 17, και της 26ης Μαρτίου 1996, C-271/94, Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1996, σ. I-1689, σκέψεις 32 και 33)· στην άλλη περίπτωση, είναι ανεπαρκής (αποφάσεις της 30ής Μαΐου 1989, 242/87, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1989, σ. 1425, σκέψεις 33 έως 37, και της 7ης Μαρτίου 1996, C-360/93, Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1996, σ. I-1195, σκέψη 30) και το κοινοτικό όργανο οφείλει να εκδώσει την πράξη με βάση τις δύο διατάξεις επί των οποίων στηρίζεται η αρμοδιότητά του (απόφαση της 27ης Σεπτεμβρίου 1988, 165/87, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1988, σ. 5545, σκέψεις 6 έως

13). Εντούτοις, η σώρευση αυτή αποκλείεται όταν οι διαδικασίες που προβλέπονται για τη μία και την άλλη νομική βάση είναι ασυμβίβαστες (απόφαση της 11ης Ιουνίου 1991, C-300/89, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1991, σ. I-2867, σκέψεις 17 έως 21).

15 Ειδικότερα όσον αφορά την κοινή γεωργική πολιτική και την κοινοτική περιβαλλοντική πολιτική, η νομολογία δεν παρέχει κανένα νομικό στοιχείο που να καθιστά κατ' αρχήν δυνατή την επικράτηση της μιας πολιτικής επί της άλλης. Η νομολογία διευκρινίζει ότι ένα κοινοτικό μέτρο δεν μπορεί να εμπίπτει στη δράση της Κοινότητας στον τομέα του περιβάλλοντος απλώς και μόνο για τον λόγο ότι λαμβάνει υπόψη τις κατά το άρθρο 130 Ρ, παράγραφος 2, της Συνθήκης ΕΚ επιταγές προστασίας (απόφαση της 29ης Μαρτίου 1990, C-62/88, Ελλάς κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1990, σ. I-1527, σκέψη 20). Τα άρθρα 130 Ρ και 130 Σ αφήνουν άθικτες τις αρμοδιότητες που η Κοινότητα έχει δυνάμει άλλων δια τάξεων της Συνθήκης και αποτελούν τη νομική βάση μόνο για συγκεκριμένες δράσεις στον τομέα του περιβάλλοντος (βλ., για τη χρησιμοποίηση συρόμενων διχτυών που ρυθμίζεται στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής, την απόφαση της 24ης Νοεμβρίου 1993, C-405/92, Mondiet, Συλλογή 1993, σ. I-6133, σκέψεις 25 έως 27). Αντιθέτως, οι διατάξεις που εμπίπτουν ειδικά στην περιβαλλοντική πολιτική πρέπει να στηρίζονται στο άρθρο 130 Σ της Συνθήκης (βλ., για τις οδηγίες σχετικά με τη διάθεση των αποβλήτων, την προαναφερθείσα απόφαση της 17ης Μαρτίου 1993, Επιτροπή κατά Συμβουλίου), ακόμη και αν έχουν επιπτώσεις στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς (βλ., για έναν κανονισμό σχετικά με τη μεταφορά αποβλήτων, την απόφαση της 28ης Ιουνίου 1994, C-187/93, Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1994, σ. I-2857, σκέψεις 24 έως 26) ή έχουν ως σκοπό τη βελτίωση της γεωργικής παραγωγής (βλ., για μια οδηγία σχετικά με τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, την απόφαση της 18ης Ιουνίου 1996, C-303/94, Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1996, σ. I-2943).

16 Εν προκειμένω, ναι μεν τα μέτρα που αφορούν οι κανονισμοί ενδέχεται να έχουν ορισμένα θετικά αποτελέσματα για τη γεωργία, πλην όμως οι έμμεσες αυτές συνέπειες είναι παρακολουθηματικού χαρακτήρα σε σχέση με τον πρωταρχικό σκοπό της κοινοτικής δράσεως δασοπροστασίας, η οποία αποβλέπει στη συντήρηση και αξιοποίηση της φυσικής κληρονομιάς που αντιπροσωπεύουν τα δασικά οικοσυστήματα, χωρίς να περιορίζεται στο να λάβει υπόψη τη χρησιμότητά τους για τη γεωργία. Μέτρα προστασίας του δασικού περιβάλλοντος από

τους κινδύνους καταστροφής και υποβαθμίσεως που οφείλονται στις πυρκαγιές και στην ατμοσφαιρική ρύπανση ανήκουν αυτοδικαίως στις δράσεις υπέρ του περιβάλλοντος για τις οποίες η κοινοτική αρμοδιότητα στηρίζεται στο άρθρο 130 Σ της Συνθήκης.

17 Επιπλέον, το επιχείρημα της Επιτροπής ότι τα δένδρα και τα δάση αποτελούν στο σύνολό τους γεωργικά προϊόντα που διέπονται από τον τίτλο ΙΙ της Συνθήκης δεν είναι βάσιμο.

18 Συγκεκριμένα, «τα ζώντα φυτά και τα προϊόντα ανθοκομίας» περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο 6, κατά την αρίθμηση της ονοματολογίας των Βρυξελλών, του πίνακα του παραρτήματος ΙΙ της Συνθήκης. Ελλείψει κοινοτικών διατάξεων που εξηγούν τις έννοιες που περιέχει το παράρτημα αυτό, για την ερμηνεία του εν λόγω παραρτήματος πρέπει να γίνεται αναδρομή στις ερμηνείες που έχουν παγιωθεί και στις ερμηνευτικές μεθόδους που έχουν καθιερωθεί όσον αφορά το κοινό δασμολόγιο (απόφαση της 29ης Φεβρουαρίου 1984, 77/83, CILFIT κ.λπ., Συλλογή 1984, σ. 1257, σκέψη 7). Η προσαρτώμενη στον κανονισμό (ΕΟΚ) 2658/87 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1987, για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το κοινό δασμολόγιο (ΕΕ L 256, σ. 1), Συνδυασμένη Ονοματολογία περιλαμβάνει στο κεφάλαιο 6 τη δασμολογική κλάση 0602 — «Άλλα φυτά ζωντανά (στα οποία περιλαμβάνονται και οι ρίζες τους), μοσχεύματα και μπόλια. Λευκό (φύτρα) μανιταριών», με τη δασμολογική υποδιαίρεση 0602 20 — «Δένδρα, χαμόδενδρα, δενδρύλλια και θάμνοι, που δίνουν βρώσιμους καρπούς, μπολιασμένα ή μη». Η πρώτη επεξηγηματική υποσημείωση του κεφαλαίου διευκρινίζει ότι, υπό μια επιφύλαξη η οποία δεν έχει σχέση με την παρούσα υπόθεση, «το κεφάλαιο αυτό περιλαμβάνει αποκλειστικά τα προϊόντα που προσφέρονται συνήθως από τους φυτοκόμους, τους δενδροκόμους ή τους ανθοκόμους, για φύτεμα ή διακόσμηση». Έτσι, και αντίθετα με ό,τι υποστηρίζει η Επιτροπή, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι το παράρτημα ΙΙ καλύπτει γενικώς τα δένδρα και τα προϊόντα της δασικής δραστηριότητας, έστω και αν ορισμένα από τα προϊόντα αυτά, εξεταζόμενα μεμονωμένως, ενδέχεται να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 39 έως 46 της Συνθήκης.

19 Εξ αυτών προκύπτει ότι οι προσβαλλόμενοι κανονισμοί δεν αποτελούν ρύθμιση σχετικά με την παραγωγή και την εμπορία γεωργικών προϊόντων, για την οποία το άρθρο 43 της Συνθήκης θα αποτελούσε την κατάλληλη νομική βάση στο μέτρο που η ρύθμιση αυτή θα συνέβαλλε στην επίτευξη ενός ή περισσοτέρων στόχων της κοινής γεωργικής πολιτικής που εξαγγέλλονται στο άρθρο 39 της

Συνθήκης (αποφάσεις της 23ης Φεβρουαρίου 1988, 68/86, Ηνωμένο Βασίλειο κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1988, σ. 855, και 131/86, Ηνωμένο Βασίλειο κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1988, σ. 905).

20 Συνεπώς, ορθώς υποστηρίζει το Κοινοβούλιο ότι το Συμβούλιο, εκδίδοντας τους προσβαλλόμενους κανονισμούς με βάση το άρθρο 43 της Συνθήκης, ενώ το άρθρο 130 Σ αποτελούσε την κατάλληλη προς τούτο νομική βάση, παρέβη ουσιώδη τύπο και έθιξε τις προνομίες του Κοινοβουλίου. Συνεπώς, οι προσβαλλόμενοι κανονισμοί πρέπει να ακυρωθούν.

Επί του περιορισμού των αποτελεσμάτων της ακυρωτικής αποφάσεως

21 Το Συμβούλιο ζητεί από το Δικαστήριο να αναστείλει τα αποτελέσματα τυχόν ακυρωτικής αποφάσεως μέχρις ότου θεσπιστεί νέα ρύθμιση με την κατάλληλη νομική βάση και την κατάλληλη διαδικασία. Το Κοινοβούλιο δεν αντιτίθεται στην αίτηση αυτή υπό την προϋπόθεση ότι οι νέες προτάσεις κανονισμού θα του διαβιβαστούν και θα υιοθετηθούν εντός εύλογης προθεσμίας.

22 Λαμβανομένου υπόψη του αντικειμένου των κανονισμών 307/97 και 308/97, το να δοθούν πλήρη αποτελέσματα στην ακύρωσή τους θα μπορούσε να θίξει σοβαρά δράσεις στις οποίες τα κράτη μέλη έχουν αποδυθεί, με τη στήριξη της Κοινότητας, για την προστασία του περιβάλλοντος.

23 Συνεπώς, το Δικαστήριο πρέπει να κάνει χρήση της εξουσίας που του απονέμει το άρθρο 174, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ για να προσδιορίσει τα αποτελέσματα του ακυρωθέντος κανονισμού που θεωρείται ότι διατηρούν την ισχύ τους.

24 Εν προκειμένω, το Δικαστήριο θα κάνει δίκαιη χρήση της εξουσίας αυτής με το να αποφασίσει ότι τα αποτελέσματα των ακυρωθέντων κανονισμών θα διατηρηθούν πλήρως μέχρις ότου το Συμβούλιο εκδώσει, εντός εύλογης προθεσμίας, νέους κανονισμούς με το αυτό αντικείμενο.

Επί των δικαστικών εξόδων

25 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα. Δεδομένου ότι το Κοινοβούλιο ζήτησε την καταδίκη του Συμβουλίου στα δικαστικά έξοδα και το Συμβούλιο ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί το Συμβούλιο στα δικαστικά έξοδα. Κατ' εφαρμογήν της παραγράφου 4, πρώτο εδάφιο, του ίδιου άρθρου, η Επιτροπή, η οποία άσκησε παρέμβαση, φέρει τα δικαστικά της έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) **Ακυρώνει τους κανονισμούς (ΕΚ) 307/97 του Συμβουλίου, της 17ης Φεβρουαρίου 1997, για τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 3528/86 για την προστασία των δασών στην Κοινότητα από την ατμοσφαιρική ρύπανση, και 308/97 του Συμβουλίου, της 17ης Φεβρουαρίου 1997, για τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 2158/92 για την πυροπροστασία των κοινοτικών δασών.**

2) Τα αποτελέσματα των ακυρωθέντων κανονισμών διατηρούνται σε ισχύ μέχρις ότου το Συμβούλιο εκδώσει, εντός εύλογης προθεσμίας, νέους κανονισμούς με το αυτό αντικείμενο.

3) Καταδικάζει το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως στα δικαστικά έξοδα.

4) Η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων φέρει τα δικαστικά της έξοδα.

Puissochet Moitinho de Almeida Gulmann

Sevón Wathelet

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 25 Φεβρουαρίου 1999.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος του πέμπτου τμήματος

J.-P. Puissochet